

PATRIA NOVA

SEGONA ÈPOCA

Any I :: N.º 8

::: SETMANARI

VALENCIANISTA

10
CÈNTIMS

Pobles grans i petits

Si Valencia fora un poble de milions i milions d'habitants, com la Índia per eixemple, no hi hauria enemics de la nostra llibertat. La llengua valenciana no seria discutida ni menyspreuada. Ningú trobaria tolerables aquests llaços d'unió amb Espanya. Segurament hauriem assolit un estat de dignitat, del qual, ah!, tan lluny estem ara.

Pero el nostre poble es petit: té una extensió insignificant, una llengua de infima categoria. I es clar, per aquestes raons, es renuncia a la llibertat, es pren la llengua de l'estrany i s'accepten uns lligams de dependència completament colonials.

Creuen molts que el mon camina cap a les grans concentracions i que els pobles petits son zones de febleça de pròxima desaparició. Es ben corrent escoltar: en compte d'esmolar-nos, de dividir-nos, procurem crear un gran Estat, puix no es altra la direcció de tots els pobles de la terra.

Molt be. En lo que respecta a Espanya nosaltres ja neem un greu inconvenient. Aquest gran Estat es faria a costa nostra, es a dir, sacrificant nosaltres la nostra llengua i el nostre esperit. Açó, francament, no ens convé. D'altra manera, a estil britànic, no es farà res, perque hi ha una pila formidable d'arguments actuals que ho demostren.

Es molt discutible també si hem pres la via dels grans Estats o si tornem al predomini dels pobles petits. En què es coneix? No es forma ja cap gran Estat, i per el contrari, alguns grans Estats s'han descompost en tantes unitats com pobles els integraven. Aduc imperis tan saviament construïts com l'anglès, trontol'en i donen la sensació de que van a desfer se.

Des de la guerra encà tot sembla confirmar que estem en el crepuscle dels grans Estats. No cal amoinar-se per açó. Els grans Estats proporcionen molt piques ventatges a la humanitat i beneficien exigüament a les gents que protegixen.

Els pobles petits, més comprensius, més justs, puix no someten a altres pobles, son preferibles.

Lo que diuen els altres...

ALFONS XIII.—Ahir vingué el Rei d'Espanya a Valencia. Pero no se n'adonà de res, perque tots els que el volten, tots els que li parlen, estaràn més atents a la perfecció cortisana que no a l'expressió de les veus interiors de la pàtria.

Segurament don Alfons XIII, Rei d'Espanya, no tindrà ocasió de pronunciar unes paraules com les que exhumeu a continuació, dirigides en 1904 a l'Institut Agrícola català de Sant Isidre. Son aquestes:

«Al visitar per primera volta aquest Institut, vos salute a vosaltres i en vosaltres a tots els agricultors catalans, no com Rei, sino com agricultor. Molt m'ha complagut que vostre president hatja parlat en català. Puix que acàs la

llengua catalana no es una llengua espanyola? L'idioma català, no es d'una regió d'Espanya? Serà una de les meues primeres cures l'apèndre 'l, a fi de que quan torne puga entendre-vos tal com parleu.»

Si el Rei d'Espanya ha complit la seua paraula a hores d'ara deu saber perfectament el català. Podria entendre als que li parlaren en valencià. Pero ací, l'Alcalde, si el saludà en nom de la Ciutat ho farà d'una manera protocolària. Tampoc donarà lloc, com en 1908 l'Alcalde de Barcelona, senyor Puig i Alfons, a que el Rei d'Espanya tinga de respondre aixís:

«Ajuntament: Recibixe la salutació de la Ciutat de Barcelona amb la singular estimació en que la tinc i corresponc a les mostres renovades ara de son bon afecte, amb els vots fervents que la Reina i jo fem per la seua prosperitat i engrandiment.

Ja en anteriors ocasions digué que es el recíproc amor el vincle que amb els meus pobles desitje estretir cada dia més i que per a comunicar amb ells son igualment grates als meus oïts totes les llengües nacionals, pareguentme cada vegada preferible l'expressió que millor conserve la intimitat ingènua dels cors, que desitje sentir props al meu.»

Ací, el Rei d'Espanya es creurà que està en Valladolid o tot lo més en Zaragoza.

Valencia i Castella

Diem Valencia i Castella, pero parlant amb estricta propietat caldria dir Valencia i Espanya.

Espanyola es diu la llengua de Castella; espanyoles es diuen les lleis que perpetuen les de Castella, imposades per la uniformació de Felip V; espanyoles se diuen les costums privatives d'alguns territoris de parla castellana i sinònims han segut sempre els termes d'espanyolisme i castellanisme.

Valencia i Castella no han tingut mai aquella relació que pertoca als pobles que tenen lligada la seua vida. Quan vixqueren lliures una de l'altra, Castella fou una mala veïna; al viure juntes ha esdevingut germanastra.

En Jaume I, aquell clarividant intel·lecte que tenia per Valencia l'amor de les coses infantades, com a pare previsor dia de Valencia que ni l'ajuntaren amb Castella ni li reconegueren superioritat de cap llei.

El veïnatge de Castella ha estat per a nosaltres de lo més fatal. Un rei nostre, Pere IV, i altre de Castella, Pere I, sostingueren deu anys una guerra sangrenta que dugué l'horror fins als mateixos murs de nostra ciutat, tenint totes nostres heroïques viles alguna gesta perdurable.

No foren sols els horrors d'una mampresa bèlica, fou l'esperit seu fill de la estepa, erm i mort, el que ens infiltrava, que tingué un jorn de contindre Vinatea, pero que altre dia entrava de ple amb la vin-

guda d'un rei i uns nobles de Castella, després del compromís de Casp.

Passen els anys i només oblidar el concell d'En Jaume a l'unir-nos a ells per matrimoni, el codicil fatal d'Isabel en favor de Castella, brida nostre expandiment comercial.

Ve un Felip II centralitzant la Cort a Madrid i guanya l'esperit castellà en perjudici del nostre.

Les follies dels monarques que no eren de nissaga nostra desvaliaven nostre patrimoni colonial que contrastava amb aquell os d'expansió africana que aportà Castella a la unió.

Caminà la Història i amaneix l'aubada trágica de la guerra de la Successió. Tropes castellanes trepitgen el terror de nostra Pàtria a sang i foc i després de la consumació de la conquesta ens deixen una cadena.

En Jaume I havia estat profeta.

Aneu al Parterre i mireu la estatua d'aquell gran Rei. Voreu que senyala cap a Ponent. No fou quimera de l'escultor el posar-li el braç així; fou una intuïció. En Jaume signa l'origen del mal; ens amonstra l'enemic. I lo que aquella ma només senyala, ho diu la Història.

Recordat, valencià, de la profecia d'En Jaume I.

Lo que la Naturaleça crea distint no podem els humans agermanar-ho, contravenint els naturals signes.

Els son estàtics, contemplatius, fills de la estepa, dels erms erials de la terra ingrata. Nosaltres som dinàmics, impulsius, fills dels riallers paisatges de la terra ubèrrima.

Nosaltres mirem al mar, i ells al sol que's pon.

Les nostres vies no son de les que confluen; seguim caminals que allunyen.

¡Germans, marxem pel nostre caminal!

V. TOMÁS I MARTÍ

GLOSSES

«Lo Rat Penat» ha publicat ja el «Cartell» per als pròxims Jocs Florals. Com sempre, s'ofereixen els cobejats premis ordinaris: Flor Natural, Englantina i Viola. Com sempre, s'ofereixen també una llista inacabable de premis extraordinaris—els inevitables objectes d'art, que de tot tenen manco d'art—als temes fets «ad hoc» per als treballs escrits anticipadament a la publicació del «Cartell» per els amics dels que ofereixen pre-

mis... Però aquesta «velluteria» no ve al cas.

Ja està publicat el «Cartell» i ja comencen ja! les inquietuts i les intrigues entre els nombrosos aspirants a la gràcia del Parnàs. Es un veritable contratemps que aquest «Cartell» es publiqui a plena Primavera, quan la terra es tota floració, quan l'ambient té la flaire de totes les essències, i l'horta està plena de flors, i les muses i els mosquits comencen a picar de ferm... En aquesta època de l'any hi ha una superproducció poètica capaç de provocar i angustia al Consistori més honorable i més seré; capaç també de provocar més d'una baixa a les llistes de socis de «Lo Rat Penat». Perquè hi ha qui creu que en les dos pessetes de la quota està comprès el dret a ser nomenat mestre en gai saber.

Moltes censures son dedicades als homes directors de la fàbrica de poetes de la plassa de Manises. Nosaltres, en canvi, tenim per a ells una barreja de respecte i compassió. Respecte, perquè indubtablement hi ha al fons de tots ells una gran quantitat de bona fe; ademés, representen—una mica antiquat, una mica feble—un aspecte valencianista. Compassió, perquè... ¡Deu ens guard dels seus compromisos en vespres dels «Jocs Florals»!

Entre els poetes valencians hi han concursants i policoncursants. Aquestos últims son els més perillosos. Hi ha qui presenta vintiquatre treballs per al mateix tema. Què pretenen els policoncursants amb aqueixa plétora de producció poètica? En el supòsit—¡que ja es suposar, ja!—de que siga premiada una de les seues composicions, ¿no senten sobre la seua consciència la derrota—que ells mateixos provoquen, derrotant-se a si mateix—dels altres vintitres treballs? ¿Pretenen acàs que s'els adjudiquen vintiquatre flors naturals? ¿O es que, simplement, modestament, presenten al Jurat un mostrari ben surtit per a que'l Jurat triu la que més convinga? Si es així, Deu vullga que siga la més curta.

Nosaltres donaríem als homes de «Lo Rat Penat» una solució per a l'anyal conflicte. La solució—ho confessem—no es nostra. Ens la inspira el Jurat del Concurs Musical de la fira de Joliol. Aquest Jurat dona tants premis com agrupacions musicals es presenten al concurs. I com encara així, hi havien garrotades, desde fa dos anys ha trobat el truco de concedir dos «primeros premios», com podria concedir—ja ho vorem, ja—ventiset.

¿Què li sembla açó al Honorable Consistori? ¿Per què no concedir dugues dotzenetes de flors naturals? Es cosa de pensar-ho.

Aixó, o celebrar uns jocs florals cada dia del any. Trescentes xixanta cinc flors naturals ben administrades... Perquè no creem que a Valencia hi hagen molts més de trescentes xixanta cinc poetes aspirants.

ENRIC DURÁN I TORTAJADA

El gran Homer no escrigué en llatí perquè era grec; així mateix Virgili no escrigué en grec perquè era llatí.

Cervantes

LITERATURA VALENCIANA

Plàstic (poèsies), per CARLES SALVADOR

El culte mestre de Benassal, Carles Salvador, tan conegut en els lletres valencianes per la seua llabor periodística, pedagògica i novel·lesca, ens ofereix hui un bell tomet de poèsies, amb el títol que encapsala aquestes llinies, en el que se'ns revela com a fàcil i inspirat poeta.

Sols de tant en tant l'autor ens havia donat a conèixer alguna que altra rima seua, que responia a un estat de l'ànima, en el que el sentiment només podia trobar adequada expressió, recurrent a la musicalitat de la lírica. No hi ha, puix, que afirmar que el senyor Salvador sia un principiant en aital camp, sino que en «Plàstic»—sa primera obra poètica—descobrix altre nou aspecte de la seua personalitat: el de poeta.

El cas, tractant-se d'un valencianista i més si aquest ho es tan fervent com l'autor, no deu sorprendre'ns, per quant sols els que senten amb firmeça un ideal, sia estètic, patriòtic o humanitari, poden esdevindre poetes. No ho serán tots els valencianistes, però haurà que presumir que algom tindran d'aixó els que un i altre dia es belluguen per el formós daler de restaurar tot lo que fou nostre i deixa d'esser ho per la maldat dels estranys i la pitjor dels propis.

Fruit d'aquesta sinceritat es que la po sia de Carles Salvador es caracteritze sobretot per el seu tradicionalisme: el triple lema floral «Patria, Fe, Amor» torna a ésser cantat amb noves modulacions, es a dir, amb tota la sensibilitat d'un poeta de nostres dies.

Res d'emoció simulada en la psi-
quis, ni d'alambicat artífici en la
forma, perquè una i altra es tras-
lluixen en la seua Musa amb gràcia
de naturalitat i sencillesa.

I així ens diu en una «Vilatana»,
poesia d'un horacionisme que sem-
bla ploma arrencada al mateix
cigne de Venusa, però untada del
sol valencià:

«La font d'En Segures
té l'aigua que'm dona la vida.
Què fresca, què bona,
què final!»

Versos en els que s'advertix
també la tònica camperola, so-
bresortint en el poeta que viu la
seua vida entre les braves mun-
tanyes de Benassal i en diàleg con-
tinu i reposat amb els autors més
selectes, per lo que no es estrany
que la seua Musa fluctue de lo
clàsic a lo romàntic, unes vega-
des, de lo místic a lo pagà, altres,
com es frequent vore en la poesia
moderna.

Heu's ací, per conseqüència,
que «Plàstic» col·loca al laboriós
mestre d'instrucció primària en el
nombre dels joves poetes de l'ac-
tual renaixença valenciana, sem-
pre més interessant hui i demà,
per son major arrelam espiritual
amb l'ànima de nostre poble, que
bona part de la cultura castellana
que altres compatriaris puguen elabo-
rar ací, perquè sa tasca es la vana
de portar nyenya al bosc, conforme
al gràfic símil de Racki, l'abnegat
apòstol que fou del nacionalisme
croata.

Només ens manca afegir que
obri el llibre un cordial Pòrtic del
fecund mestre en gai saber Josep
Maria Bayarri, i que el tanca un
vibrant *ex libris* literari del distin-
git poeta castellanenc Ferrán
Puig.

EDUARD MARTÍNEZ FERRANDO

NU D'ADOLESCENT

El agost es vingut; fet una brassa
naix l'amor; el escalf volta les coses;
son perfum han vessat gesmils i roses
i un alé per la cambra, tebi, passa.

Ve la nit. Mariola que no es massa
ignocent als quinze anys absents de noses,
cap el llit s'ha atansat, lentament closes
per el son les parpalles, tota lassa.

Ha restat en camisa, Mariola:
a l'entorn fa calor: ella es ben sola...

A sos peus han caigut randes i seda.

Sa pell es de vellut. Un raig de lluna
va muntant pels genolls, i pareix una
poluació virginal del cigne a Leda.

F. PUIG-ESPERT

NOTES DEPORTIVES

El dimarts es va jugar un par-
tit (!) entre el «Real Club Depor-
tivo Español» de Barcelona i el
«Valencia F. C.», campió del Reine
de Valencia.

Molta gent va eixir del camp
indignadíssim; l'humil redactor d'
aquestes línies va eixir ple d'ale-
gria, perquè va vore demostrada
una vegada més en el camp una
cosa que la gent d'ací creia que
era impossible.

Perquè ací es creia que el «Real
Madrid F. C.» era un club correc-
tíssim, suauíssim i agradabilíssim.
Raons? Puix tindré el títol de Real
i el de Madrid. Va vindre el Real
Madrid amb una caraceta. I el
públic es va ficar de mala manera
en els jugadors madrilenys fins el
punt de que va intervindre la
guardia dita de seguretat.

També nostre públic creia que
el «Real Club Deportivo Español»
de Barcelona era el desideratum.
Es figuraven que les reserves del
Español podrien guanyar a una se-
lecció de professionals anglesos. Els
tenien per uns «galant nomini» in-
paços de donar una càrrega sen-
se avisar a l'enemic i sense prepa-
rar un raspall (vulgo «cepillo») per
a netejar al carregat en el cas
improbable de que caiguera.

I tot, per què? Per l'esperit
pobre, provincià, ridícol de la nos-
tra gent que es deixa enlluernar
per un títol, que viu la més llasti-
mosa ruïna política que es puga
imaginar.

Malgrat açò el dimarts, en el
camp del Valencia, el públic va
invadir el camp, acaçant a pa-
raigües al jugador espanyolista
senyor González.

Quí tenia la culpa? Nosaltres
aplegarem al camp en el precís
moment en que començava l'epí-
leg de la tragèdia: quan anava a
morir el traïdor... No podem, per
tant, donar faltes i bones.

Lo que farem es establir aquest
dilema: O la bona fama del Espa-
ñol ha quedat malparada o el pú-
blic va obrar d'una manera doble-
ment impropèdita.

No obstant creiem que si Gon-
zález haguera sigut del Barcelona,
de l'Europa, del Sans, del Sabadell,
etz., ho haguera passat pitjor
donada l'atmosfera que es va con-
griar en aquells moments. Però el
públic, en el fins, respectava el
«Real» i el «Español»...

No més hi ha que vore les res-
senyes dels cronistes que tenen els
diaris locals. Parlen de la cosa
incidentalment, sense indignar-se
com altres vegades.

THE WHIP

«EN LA ATENAS
DEL
MEDITERRÁNEO»

Ornamentació festera

Pot ser trobarem en aquestos
dies de festa detalls de bon gust
que ens fassen poder-nos creure
alló de Atenas, però fins ara no
havem vist més que senyals d'un
gust artístic a l'altura de Mislata
o Campanar (sens que asó siga
ofensa per a dits pobles).

No volem comentar la profusa
iconografia de mocadoret que per
cert no es tot lo ortodoxa que cal
per a la significació espiritual de
la imatge.

Lo que sí volem judicar hui es
la monomania emblanquinadora
que com una pesta ha caigut da-
munt de Valencia per a posar-nos
en evidència davant de la gent de
bon gust.

Edificis de façana de pedra,
que ben repicada hagueren tingut
un aspecte agradable, guardant la
respectable patina de la velluria,
els han embrutat de calç groga com
un caserot vell de plaça d'un po-
ble en vespres de festa major.

Esmentar els edificis que amb
l'excusa de vestir-los de festa i
llavar-los la cara el han embrutat
d'aqueixa calç groga que sembla
d'orde ança, fora faena feixuga.

Sobra dir que n'hi ha de pú-
blics i particulars.

No volem, però, deixar de fer
esment de l'entrada de la casa
Vestuari, que contrasta amb l'em-
belliment adequat del exterior.

Si al escullir aqueix sistema de
embelliment s'ha tingut present l'
aspecte artístic, s'ha evidenciat
només un gust deplorable i estúpid;
si s'ha tingut en compte l'aspecte
econòmic, demostra una mes-
quindad i pobresa vergonyoses.

La llengua d'un poble es,
per dir-ho així, l'ànima ma-
teixa d'aquest poble, feta
visible y tangible.

Herder

VOCABULARI

«Un paisatge espiritual erm i
desolat...» Erm es *yermo*. Paraula
poc frequent perquè en Valencia
no es cotisen els paisatges naturals
erms. No obstant, quan es parla de
coses de l'esperit, el paisatge erm
i desolat es lo que s'imposa...

«Aquells o els altres, tant se
val!...» La frase «tant se val» sig-
nifica d'una manera viva el *c'est*
la même chose o el *da lo mismo*. Re-

cordem aquells versos divins d'En Maragall: «Tant se vall! Aquest món, sia com sia — tan divers, tan extens, tan temporal; — aquesta terra amb tot lo que s'hi cria — es ma pàtria, Senyor, i no podria — ésser també ma pàtria celestial?»

«Es descapdellaren les eleccions...» Descapdellar-se es desenrollarse.

«Dos pregons errors han tingut aquests temps desastrosos...» Pregon es profund, fondo.

«Ens fan l'almoïna d'una petita concessió...» La Ciutat de València té una Plaça de l'Almoïna que es aquella en la qual es troba la porta romànica de la Catedral, el forn de San Vicent, etz. Potser que en la mateixa plaça vixca gent que ignore que almoïna equival a *allmône* en francès, e *limosna* en castellà.

«Atena, dea de la Ciència...» Del context es dedueix que dea es el femení de deu. També en italià es diu *dea*. Hi ha que tindré en compte, però, que en valencià també es sol escriure la paraula deessa, que té el mateix valor.

«Les Hores que el Temps infantà...» Aquesta frase de la poesia de Francesc Badenes, que anava en el número 7 de PATRIA NOVA, ens donaria peu per a parlar de l'esperit poetic de Grècia. Ens limitarem, no obstant, a lloar la paraula «infantà», del verb *infantar*, que es lo mateix que *concebir*, *parir* o *crear*, pero expressat d'eixa manera gràfica i plena, que es un dels majors encants d'una llengua que, com la valenciana, té tantes gràcies.

«Els resultats electorals palesen abastament...» Abastament vol dir d'una manera bastant, d'una manera suficient. Així, podem dir:

— Creiem que per a omplir hui aquesta secció ja havem escrit abastament.

EL CICERONE

TROSSOS I MOSSOS

En la «Unió Valencianista de la Vega Alta» es celebrà el dumenge passat una festa d'homenatge a la dona valenciana. El president, senyor Gayano, explicà el motiu de dita festa; es llixqueren algunes poesies i pronunciaren interessants discurs el senyor García Guijarro, diputat a Corts i el senyor Villalonga.

Convésobretot destacar algunes afirmacions categòriques fetes per el senyor García Guijarro. Esmentà varies voltes la nacionalitat valenciana i no amb un relleu con-

fús, sino amb línies ben clares i precises. Es declarà partidari de la soberania del nostre idioma, propugnant ardidament la seua ensenyança i el seu us en la llar i en l'escola. Digué que la llengua valenciana era l'únic mitjà d'expressió del veritable esperit valencià. Criticà el centralisme espanyol.

Donà una ampla significació a les seues paraules en el sentit de que les compartien tots els seus amics polítics. I prometé ésser el diputat valencianista que defensarà en tot moment les nostres reivindicacions nacionals.

La concissió amb que les hem recollides no vol dir sino que tenim poc espai.

Per lo demés, es congratulem moltíssim d'aquesta posició indiscutiblement nacionalista del diputat senyor García Guijarro i dels seus amics. Els que encara parlen de «regionalismo bien entendido» o de «descentralización administrativa» deuen pendre exemple del diputat senyor García Guijarro. Així es parla.

Heus ací una llista de lo que arreplegava de l'Estat espanyol l'anomenat Comte-Duc d'Oliveres, privat de Felip IV i baix la privança del qual Portugal va separar-se d'Espanya i Catalunya va fer la guerra separatista anomenada dels segadors:

	Ducats
Com a cambrer major. . .	18.000
Com a caballeriç major..	28.000
Com a sumiller de corps.	12.000
Com a canceller d'Indies	48.000
Com a alcaide dels alcàcers de Sevilla.	4 000
Per les Ordens militars..	42.000
De les nous d'Indies. . .	200.000
Per la seua vila de Sanlúcar de Barrameda. .	50.000
Com a agutzil de la casa de contratació.	6.000
Total.	408.000

Es curiós. Com es veu, més de la mitat dels 403 000 ducats eren a càrrec de les Indies, d'eixes *hijas de la madre pàtria* que tan ingratament es separaren d'ella...

Hi ha que advertir que la dona del senyor Comte-Duc percibia, a més, 44.000 ducats com a cambra major de la reina.

Per lo vist, els centralistes mai han sigut tontos.

Ja ens estranyava que *La Voz Valenciana* estiguera tant de temps sense dedicar als valencianistes una de les seues mortíferes alu-

sions. Ara amb motiu de la discussió sobre l'himne de la Coronació, se'n recorda de nosaltres—Deu que li ho pague—i ens considera autors d'una maniobra subterrània a favor de l'himne del senyor Juan García.

Què vista la del senyor Castillo i Quijada! Nosaltres protectors del senyor Josep M.ª Juan García! Aixó no ho pensa ningú només que aquest home ideal que ha naixcut en Càceres i ha vingut a fer de pallaso a València. Aixó no pot eixir sino d'un cervell ple de corfes de cacau i tramusos.

No, home, no. Ens cuidarem prou d'alabar la poesia del senyor García, més que res perquè li van a donar la flor natural dels propers Jocs Florals, que dit de pas devia de ser, en compte d'una flor, una garba de... alló.

Pero com no defensar al senyor García de lo de *maqueto*? Efectivament, el seu cognom vulgaríssim tindria en Euzkadi l'aplicació d'aquella paraula despectiva. *Maqueto*, si fa o no fa, vol dir extranger, veritat, senyor Quijada? Quí es, puix, el *maqueto* en València? A Càceres, home! Allí fa falta gent i er a llaurar.

Sembla mentida que l'Estat espanyol done el títol de catedràtic a un analfabet, com el senyor Quijada. No es un analfabet el que no sap distingir entre idioma i dialecte? *Arre, burro!*

El Mercantil Valenciano es el diari de València que compta amb una col·laboració més selecta. Don Miguel de Unamuno, «Fidelio» i Josep M.ª Juan García. Aquesta darrera *firma* es una excelent troballa, una gran adquisició.

En el mosaic de *refritos* (també en sabem d'açó nosaltres!) que es titola «Teatros y Cine», el famós Josep M.ª Juan García escriu de tant en tant algunes notes saboroses.

Vetjas aquesta:

«Confusió de gazetilles:

«En el teatre Modern estrenà anit nostre distingit amic l'il·lustre autor Don Valerià Flor de Lis una graciosa comedia, «muy original», titulada «A la vuelta lo venden tinto»... (Encara recorda la seua època d'escriptor *traquero*).

A pesar de les actives pesquises de la policia, l'autor de tan escandalós robo no ha sigut trobat.»

No hi ha tal confusió de gazetilles. Sols hi ha un canvi de noms. Don Valerià Flor de Lis deu ésser el pseudònim de don Josep M.ª Juan García.